MAASEUDUN TYÖNANTAJALIITTO MTA
LANDSBYGDENS ARBETSGIVAREFÖRBUND LAF

9.2.2021

Lausunto hallintovaliokunnalle hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain muuttamisesta

Maaseudun Työnantajaliitto pitää hallituksen esitystä kausityölain muuttamisesta kannatettavana ja esitys on laadittu tuottajajärjestöjä kuunnellen. On hyvä, että laki saataisiin voimaan jo ennen satokautta 2021. Lakiesitykselle asetetut tavoitteet ovat täysin kannatettavia.

Positiivista lakiesityksessä on, että kausityöntekijöiden siirtymistä työnantajalta toiselle helpotetaan. Erityisesti kannatamme ehdotusta, että työnteon uuden työnantajan palveluksessa saa aloittaa heti, kun hakemus on vireillä (esityksen 17a§).

Esityksen tavoite helpottaa työnantajatietojen ilmoittamista yhdellä kertaa koskemaan tiettyä työntekijäryhmää on kannatettavaa (esitys 8§). Byrokratian vähentämisen lisäksi ryhmäilmoitus vähentää työnantajan liitelomakkeiden väärentämismahdollisuuksia. Nykyisiä työnantajan lomakkeita pystytään väärentämään, koska ne ovat työntekijäkohtaisia.

Tärkeää on, että työnantajalla tulisi olla näkyvyys hakemustietoihin koko lupaprosessin ajan, jotta hänellä olisi tieto siitä, miten työntekijöiden hakuprosessi etenee, esim. onko hakemukset jätetty tai kaikki tarvittavat tiedot annettu. Nykytilanteessa työnantaja ei pysty seuraamaan hakuprosessia, vaan tieto lopputuloksesta tulee aikanaan.

Esitys maahan paluun helpottamista koskevaan pykälään 18 on kannatettava. Kausityöntekijöistä suuri osa työskentelee saman työnantajan palveluksessa vuodesta toiseen. Päivitetyt TES-tiedot syöttämällä ”tietokantaan” työnantaja vakuuttaa, että työnantajan velvollisuuksia noudatetaan. Tämä vähentää työtä niin työnantajalta kuin hakemuskäsittelijältä.

Lisäys: Vaatimus työntekijän tunnistautumisesta kotimaan tai lähimmän maan Suomen edustustossa on aiheuttanut ongelmia varsinkin koronatilanteen takia. Toivomme, että myös ensimmäistä kausityötodistusta, -viisumia tai oleskelulupahakemusta voitaisiin jättää ja mahdollinen tunnistautuminen tehdä myös Suomessa jo ennen seuraavan kausityökauden alkamista. Tunnistautuminen ulkomailla aiheuttaa joka tapauksessa kustannuksia työntekijöille pitkien matkojen takia, ja toivomme, että samalle työnantajalle palaavien työntekijöiden kohdalla esitetyt muutokset tarkoittavat

nimenomaan sitä, ettei tunnistautumista enää tarvitsisi tehdä ulkomailla, **jos** se on järjestettävissä jo aikaisemmin Suomessa lupahakemuksen jättämisen yhteydessä, edeltävän kausityöluvan ollessa vielä voimassa. Tällä hetkellä näitä hakemuksia käsitellään viran puolesta jatkolupahakemuksina, eikä Maahanmuuttoviraston virkailijat ole huomauttaneet tästä työntekijöille, jotka ovat maksaneet käsittelymaksut turhaan. Kielimuuri ja puutteellisen informaation antaminen on ollut syynä tähän. Jatkoluvan saaminen edellyttää nimittäin työn jatkumista ja toimeentuloehdon täyttymistä, joten päätökset ovat tietenkin olleet kielteiset. Näissä tapauksissa on kuitenkin ollut tarkoituksena hakea hyvissä ajoin uutta kausityölupaa ensi kaudelle, koska seuraavan kauden työpaikka on jo varmistunut. Toivon mukaan tällaiset tilanteet poistuvat näiden uusimpien pykäläesitysten myötä.

Tämän lisäksi vielä muistutus edellisestä lausunnostamme, edelliseen esitykseen liittyen:
Esityksen luvussa 11 *yksityiskohtaiset perustelut* mainitaan muutokset Kausityölain pykälään 11 *Kausityöoleskeluluvan myöntäminen*. Pykälän 4 momentista ehdotetaan poistettavaksi edellytys siitä, että kausityöoleskelulupa myönnetään alkamaan aikaisintaan työsuhteen alkamispäivästä. Tämä pykälä puuttui varsinaisesta lakiesityksestä. Kannatamme ehdotusta 4 momentin muuttamisesta siten, että kausityölupia ei edellytetä alkavaksi aikaisintaan työsuhteen alkamispäivästä työtarjouksen mukaan vaan siitä päivästä, kun varsinainen työsopimus tehdään ja työnteko alkaa. Tämä olisi merkittävä parannus nykyiseen, sillä maataloustyön alkamisajankohtaan on mahdotonta ennustaa puolta vuotta aikaisemmin.

MAASEUDUN TYÖNANTAJALIITTO MTA

Kristel Nybondas
Toimitusjohtaja